

Szakszervezeti átrendeződés a Volánbusznál

Kétpólusú szakszervezeti mozgalomra van szükség a Volánbusznál – hangoztatják érdekvédelmi tisztségviselők.

Hajlok ezen megállapítás elfogadására, annyi kiegészítéssel, hogy szerintem ebben a viszonyrendszerben egy-két kisebb független szakszervezetnek is helye lehet. Az események sodrában azonban számos kérdésnek mielőbb tisztázódnia kellene. Ilyen például, hogy az erősödő SZAKSZ a jövőjét a KDSZSZ-en belül, vagy esetleg önálló szervezetként kívánja meghatározni. További kérdés: mi lesz az egy-két éve rossz állapotban lévő KMSZ-szel? Van-e valós, reális munkavállalói igény szövetségként vagy egységszakszervezetként való továbbélésére. A tagszervezeteket kielégíti-e egy, döntően adminisztrációra korlátozódó tevékenység, vagy egy érzékelhető érdekvédelmet kívánnak megvalósítani? Nem kis kérdés: hogy alakul a KKSZ és a SZAKSZ viszonya? Megannyi kérdés. Valamennyi mielőbbi választ igényel. Mindenesetre az érdekvédelmi munka viszonylag radikálisabb oldalán a KDSZSZ (esetleg az önálló SZAKSZ), a mérsékeltebb szárnyon pedig nagyobb súllyal a KKSZ és kisebb súllyal az esetlegesen újjászerveződő KMSZ lehetne.

A KKSZ ebben az összefüggésrendszerben azonban egyelőre nehezen értelmezhető.

Először a saját maga által keltett és máig fenntartott mítosszal kell leszámolnia, jelesül: még mindig a KKSZ a „mindenható”.

Vitathatatlan, hogy a szervezet az autóbuszvezetői perekig (2007-2008) meghatározó tényező volt a Volán szakmában. Ekkor azonban – miután nem tudott mit reagálni a perek okozta helyzetre – tagsága nagyjából a felére olvadt. Egy másik vonása a KKSZ-nek, amivel fel kellene hagynia, az a pártszerű

működés.

Ez alapvetően abban nyilvánul meg, hogy a cselekvés helyébe az értekezletek, a megbeszélések lépnek, valamint a „központ” szerepe (a helyi érdekekkel és helyi kezdeményezésekkel szemben) szinte megkérdőjelezhetetlen. Szintén meglepő, hogy cégszintű tárgyalásokon, konzultációkon nem érzi a „központ” a szakértők jelenlétének szükségességét. Ez nem volt mindig így a KKSZ-nél.

Visszatérve a KMSZ-hez, – amennyiben a munkavállalók is szükségét látják – kísérletet kellene tenni az újraépítésre. A Munkástanácsok Országos Szövetsége (MOSZ) hosszú ideig komoly szakmai, elsősorban jogi és gazdasági háttérrel biztosított a Szövetségnek. Most azonban elengedte a kezét. Ezért ebben a helyzetben a KMSZ-ért még felelősséget érző, érzelmi kötődésű tisztségviselőknek kellene új erőket mozgósítva a szervezetet talpra állítania. Ráadásul a jelentékenyebb tagszervezetek kettős tagságúak (KDSZSZ-tagok is), ezért a KMSZ esetleges újjáépítése a KDSZSZ meggyengítése nélkül kell, hogy megvalósuljon.

A munkavállalóknak azt is végig kell gondolniuk, hogy az úgynevezett ár-érték arányt is alapul véve, melyik szakszervezetet támogatják. Magyarán: melyik az a szakszervezet, amelyik adott tagdíjért a legmarkánsabban képviseli a munkavállalókat és a legkomolyabb szolgáltatást, természetbeni juttatást nyújtja. Jelenleg a SZAKSZ lehet az a szakszervezet, amelyik a nem szervezett munkavállalói körből a legszámottevőbb tartalékkal rendelkezik. A szervezet ugyanakkor megosztó, ám a tevékenységük mérhető, eredményeik, erőfeszítéseik érzékelhetőek. Tagtoborzásukat néha direktnek és erőltetettnek érzem, átgondolt érvanyaggal többre mennének. Mindenesetre, markánsabb létszámbeli erősödéssel nekik van a legnagyobb esélyük.

Amennyiben a SZAKSZ „izmosodása” kihat a KDSZSZ állapotára is, a KKSZ és a KDSZSZ hozzávetőlegesen hasonló súllyal, akár

egymást erősítve, vagy akár egymás kontrolljaként alkotja a két pólust az érdekvédelem dimenziójában. Jelenleg viszonyuk azonban konfliktusokkal terhelt, ami nyomot hagy az érdekvédelmi munka minőségében. Ezen változtatni kellene! A KMSZ sorsa pedig egyelőre a kérdőjeleket gyarapítja.

Horváth László

ZVDDSZ